

POHJOINEN KOTINI

Neulahuovutus julkisena taideteoksena

Tilausteos Tupayhtiöt Oy:n Iskontupa-lounasravintolaan

Kannisto-Junka Saija

Opinnäytetyö

Kuvataiteilijakoulutus
Kuvataiteilija (AMK)

2024

Kuvataiteilijakoulutus
Kuvataiteilija (AMK)

Tekijä	Saija Kannisto-Junka	Vuosi	2024
Ohjaaja(t)	Eija Rajalin		
Toimeksiantaja	Tupayhtiöt Oy		
Työn nimi	Pohjoinen kotini -Neulahuovutus julkisena taideteoksena		
Sivumäärä	28 + 5		

Opinnäytetyöni piti sisällään taiteellisen tutkimustyön ja toiminnallisen osuuden. Toiminnallisessa osuudessa valmistin ”Pohjoinen kotini” -nimisen akustisen taideteoksen, jonka kuvittamiseen käytin neulahuovuttamista. Teos oli Tupayhtiöt Oy:n ravintoloitsija Esa Peltoniemen tilaama toimeksianto oululaiseen lounasravintolaan nimeltä Iskontupa. Toimeksiannon tarkoitus oli tuoda vasta avattuun ravintolaan viihtyisyyttä sekä toimia akustisena elementtinä.

Neulahuovutus yhdistää perinteisen käsityön ja taidemaalauksen. Toiminnallisen osuuden aikana pohdin käytännönläheisesti neulahuovuttamisen etuja sekä lainalaisuuksia kuvan tekemisessä. Lisäksi mietin, mitä etuja neulahuovuttamalla tehty teos toi julkiseen tilaan ja sopiko se tekniikkana tämänkaltaiseen toimeksiantoon. Pohdin myös, mitä tulee ottaa huomioon ripustusvaiheessa, kun teoksessa on käytetty edellä mainittua tekniikkaa. Lisäksi selvitin, mitä neulahuovutettu taideteos vaatii ylläpidolta ja mitkä ovat sen vaatimat huoltotoimenpiteet.

Perustin opinnäytetyöni tietopohjan kirjallisiin lähteisiin, asiantuntijahaastatteluihin sekä toiminnallisen osuuden tuomiin empiirisiin tutkimustuloksiin. Opinnäytetyöni päätutkimuskysymys oli, miten neulahuovutus toimii julkisena taideteoksena.

Neulahuovutuksen eduiksi julkisena taideteoksena voidaan lukea akustisuus, paloturvallisuus ja ekologisuus. Tekijälle tekniikka on aikaa vievä, mutta siisti ja hiljainen toteuttaa. Tämänkaltaisesta toimeksiannosta voi pyytää suurempaa korvausta sen työläyden takia. Tällä hetkellä tekniikalla on suuri markkina-arvo, sillä se on varsin vähän käytetty julkisissa taideteoksissa. Tuloksia voidaan hyödyntää, kun pohditaan tekniikan valintaa julkisen taideteoksen toteuttamiseen.

Avainsanat
Muita tietoja

neulahuovutus, villamaalaus
Tilausteos ”Pohjoinen kotini”-villamaalaus Iskontupa-lounasravintolaan

Degree programme in Visual Arts
Bachelor of Culture and Arts

Author	Saija Kannisto-Junka	Year	2024
Supervisor(s)	Eija Rajalin		
Commissioned by	Tupayhtiöt Oy		
Title	My Northern Home -Needle Felting as a Public Artwork		
Number of pages	28+5		

This thesis includes an artistic research work and a functional part. The functional part includes an acoustic artwork called "My Northern Home". The artwork is made by using needle felting to illustrate. "My Northern Home" was commissioned by Tupayhtiöt Oy, which has a lunch restaurant in Oulu called Iskontupa. The purpose of this commission was to bring coziness to the restaurant and add an acoustic element at the same time.

Needle felting combines traditional handicraft and art painting. The thesis investigated what advantages the wool painting brought to the public space and whether the needle felting was suitable as a technique for this kind of commission. Further investigation was made as to what should be taken into account when this kind of artwork is in a public space. In addition it found out what the needle felted artwork requires in terms of maintenance.

The results of the thesis are based on written sources, expert interviews and empirical research results attained by the functional part. The main research question of the thesis was how the needle felting works as a public artwork. The advantages of needle felting as a public artwork seems to be acoustics, fire safety and ecological. For the visual artists the technique is really time-consuming but the implementation is serene. At the moment the technique has a high market value because it is sparsely used in public works of art. The thesis results can be beneficial when considering the choice of technique for the public artwork.

Keywords

needle felting, felting, woolpainting, woolart

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	5
2 NEULAHUOVUTTAMINEN ON.....	7
2.1 Tekniikan esittely.....	7
2.2 Tekniikan yhdistäminen muihin menetelmiin.....	9
3 NEULAHUOVUTTAMISEN OMINAISUUDET.....	11
3.1 Asiantuntijoiden mielipiteitä neulahuovuttamisesta.....	11
3.2 Kuvien tekeminen neulahuovuttamalla.....	15
4 ”POHJOINEN KOTINI” TEOKSEN TYÖVAIHEET.....	18
5 TULOKSIEN ESITTELY.....	24
6 POHDINTA.....	25
LÄHTEET.....	28
LIITTEET.....	29

1 JOHDANTO

Taidetekstiilit tuovat julkisiin tiloihin viihtyisyyttä ja toimivat akustisena elementtinä. Kirkoissa taidetekstiilit toimivat myös eräänlaisena opetusmateriaalina, kun niissä kuvataan Raamatun kertomuksia. Kirkkotekstiilit kuuluvat osaltaan kirkon symboliikkaan. Lisäksi niiden tehtävänä on toimia kirkon koristajana sekä taiteena että käyttötekstiileinä (Kauhajoen seurakunta 2024). Taidetekstiileillä on myös ollut funktionaalinen rooli kylmien tilojen lämmönsäätelijänä esimerkiksi kivikirkoissa ja muissa vetoisissa asuinrakennuksissa (Museovirasto 2020).

Nykyään käytössä olevien standardien mukaan julkisten tilojen sisusteet eivät saa olla luokitukseltaan herkästi syttyviä (Vilo 2005). Kun mietitään neulahuovutusta tekniikkana julkisen taideteoksen tekemiseen, tämä seikka puoltaa valintaani tehdä villamaalaus lounasravintolan asiakastilaan. Villa ei syty herkästi, mutta se sitoo hyvin ääniaaltoja eli toimii akustisena elementtinä. Lisäksi villamaalaus luo kuvituksen avulla viihtyisyyttä tilaan.

Opinnäytetyöni lähtökohtana on villakuidun mekaaninen muokkaus neulan avulla eli neulahuovuttaminen. Kun tämän tekniikan avulla valmistetaan kuvia, voidaan puhua villalla maalaamisesta (Bondar 2023). Menetelmä yhdistää saumattomasti perinteisen käsityötekniikan ja taiteen tekemisen. Sen tarjoamat edut kuvataiteelle ovat ennen kaikkea edullisuus ja ekologisuus.

Minulla on kuvataiteilijana mahdollisuus tehdä kaksi- tai kolmiulotteisia kuvia. Opinnäytetyössäni tutkin tämän menetelmän tarjoamia etuja kuvien tekemisessä kuvataiteilijan näkökulmasta. Lisäksi sivuan opinnäytetyössäni lyhyesti digitaalisuuden ja tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia perinteisen tekniikan luonnostelu- sekä taltiointivaiheessa (ks. Piikki 2023).

Opinnäytetyöni pitää sisällään taiteellisen tutkimustyön ja toiminnallisen osuuden. Toiminnallisessa osuudessa valmistan ”Pohjoinen kotini” -nimisen akustisen taideteoksen, jonka kuvittamiseen käytän neulahuovuttamista. Teos on Tupayhtiöt Oy:n ravintoloitsija Esa Peltoniemen tilaama toimeksianto oululaiseen lounasravintolaan nimeltä Iskontupa.

Toiminnallisen osuuden aikana pohdin käytännönläheisesti neulahuovuttamisen etuja sekä lainalaisuuksia kuvan tekemisessä. Lisäksi mietin, mitä etuja neulahuovuttamalla tehty teos tuo julkiseen tilaan ja sopiiko se tekniikkana tämänkaltaiseen toimeksiantoon. Pohdin myös, mitä tulee ottaa huomioon ripustusvaiheessa, kun teoksessa on käytetty edellä mainittua tekniikkaa. Lisäksi selvitän, mitä neulahuovutettu taideteos vaatii ylläpidolta ja mitkä ovat sen vaatimat huoltotoimenpiteet.

Teos tullaan ripustamaan vaalealle seinälle tasapainottamaan ravintolassa olevia mustia seiniä. Valmistan teospohjan kiinnittämällä akustiikkahuopaa vaahtomuoville, jolle sitten luonnostelen ja neulahuovutan varsinaisen kuvan. Valmiin teoksen pingotan kiilapuulle tehdasnitojan avulla. Akustisen teoksen tarkoitus on pehmentää ravintolan äänimaailmaa sekä lisätä viihtyisyyttä. Sävy maailman suunnittelin tasapainottamaan ravintolan sisustusta.

Opinnäytetyöni sisältää kirjallisia lähteitä, asiantuntijahaastatteluja sekä toiminnallisen osuuden tuomia empiirisiä tutkimustuloksia. En tule tutkimaan perinteisen taidekäsityön kulttuurillista merkitystä kuvataiteessa. Opinnäytetyöni päätutkimuskysymys on, miten neulahuovutus toimii julkisena taideteoksena.

2 NEULAHUOVUTTAMINEN ON

2.1 Tekniikan esittely

Neulahuovuttamisella tarkoitetaan villakuidun mekaanista muokkaamista neulan avulla ja kun tämän tekniikan avulla valmistetaan kuvia, voidaan puhua villalla maalaamisesta (Bondar 2023). Tässä tekniikassa neulat ovat ikään kuin siveltimiä ja villat maaleja. Teospohjana toimii villahuopa (Huang 2013).

Työvälineiksi tekniikka vaatii erikokoisia neuloja, huopapohjan, huovutuslستان ja villoja (kuvio 1). Neulottavan kuvion suuruus määrittää neulan koon. Mitä tarkempi yksityiskohta on kyseessä, sen pienempi neula ja päinvastoin. Myös kuitu määrittää käytettävän neulan koon. Hienommat kuidut, kuten merinovilla tai alpakka huovuttuvat paremmin ohuemmilla huovutusneuloilla. (Huang 2013.)

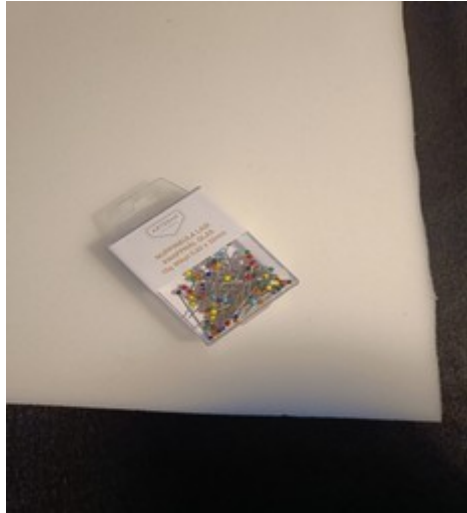

Kuvio 1. Erikoisia huovutusneuloja

Huovutusneula työnnetään villatuppoon, jolloin se liittää villakuituja yhteen. Huovutusneulan päässä on pieni kieleke, joka helpottaa neulan työntämistä villan sisään. Joissakin neuloissa on myös kahva, jonka ansiosta siitä on helppo pitää kiinni. Huovutusneulan kärki on yleensä kolmion muotoinen. Tähtimäisestä kärjestä löytyy yksi lisäreuna, joka nopeuttaa huovuttamista. (Huang 2013.)

On myös mahdollista sitoa useampi neula yhteen, kun neulotaan laajempia pintoja. Sidontamateriaaliksi sopii esimerkiksi askartelumassa, puu tai korkki.

Huovutusneulat on valmistettu lämpökäsitellystä teräksestä, joten ne ovat hyvin hauraita ja helposti särkyviä sekä todella teräviä. Neulahuovuttaminen tarvitsee myös turvallisen alustan. (Huang 2013.) Itse olen tottunut käyttämään vaahtomuovia, jonka olen leikannut hieman isommaksi kuin varsinainen teos. Huopapohjan olen kiinnittänyt huovutusalustaan nuppineuloilla, että työ pysyy paikoillaan koko neulomisen ajan (kuvio 2).

Kuvio 2. Huopapohja kannattaa kiinnittää nuppineuloilla huovutusalustaan

Huovutusalusta tai muu pehmeä työskentelypinta on tarpeen, jotta neulan terävä kärki kulkee villan läpi ja tarttuu sitten turvallisesti alustaan. Pehmeä huovutusalusta ehkäisee neulan katkeamista sekä pistämistä vahingossa oman sormeen. Neulahuovutuksen alustana voi käyttää erilaisia materiaaleja, kuten muovipohjaista huovutusalustaa tai vaahtomuovia. Muovipohjaisessa huovutusalustassa on pehmeät harjakset, joiden ansiosta villa pysyy aloillaan ja neulan kärki liukuu sulavasti kuidun läpi (kuvio 3). Harjaksisen alustan huono puoli on se, että harjakset tarttuvat villaan ja pöyheyttävät sitä uudelleen. Vaahtomuovi tarjoaa enemmän suojaa, mutta on herkempi vahingoittumaan jos neuloo koko ajan samaa kohtaa. (Huang 2013.)

Kuvio 3. Huovutusneulan kärki kulkee sujuvasti ensin kuitujen läpi, sitten huopapohjan läpi huovutusalustaan

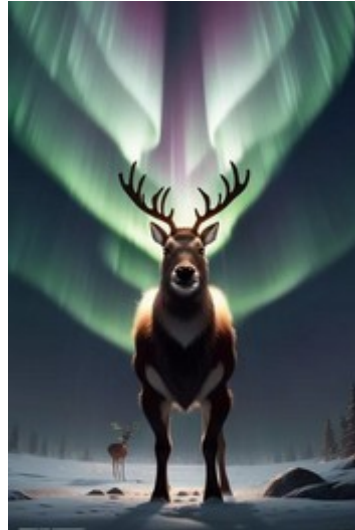
Työympäristön tulee olla hyvin valaistu. Liiat ilmavirrat tulee tukkia keveiden villojen takia. Lisäksi tulee panostaa yleiseen siisteyteen. Pienetkin roskat villojen seassa voivat aiheuttaa merkittävän työturvallisuusriskin. Huovutusneulat ovat erittäin teräviä ja ohuita; kovaan roskaan osuessa ne katkeavat helposti ja voivat helposti osua sormeen. Sormia voi suojata sormustimilla. Niitä voi käyttää kaikissa sormissa tai vain niissä, joihin neula todennäköisimmin osuu eli peukalossa, etusormessa ja keskisormessa. Sormustimia valmistetaan erilaisista materiaaleista, kuten metallista, nahasta ja kumista. (Huang 2013.)

Ergonomian kannalta paras työasento on seisten. Mikäli neulomista haluaa tehdä istuen, kannattaa työistuimeksi valita satulatuoli, mikä mahdollistaa selän ja lantion alueen minimaalisen kuormittavuuden. Neuloessa käsivarren tulisi liikkua 90 40 asteen kulmassa, ettei ranne kuormittuisi liikaa. (Huang 2013.)

2.2 Tekniikan yhdistäminen muihin menetelmiin

Neulahuovuttaminen yhdistää jo itsessään perinteisen taidekäsityön sekä taiteen tekemisen. Neulahuovuttaminen on mahdollista yhdistää myös erilaisiin digitaalisiin menetelmiin.

Käytin teoksen luonnosteluvaiheessa apuna tekoälyä. Kirjoitin generaattoriin hakusanoiksi: reindeer, northern lights ja Lapland. Mitä en toivonut kuvaan, olivat hakusanat: people ja cars. Tulokset olivat yllättävän tasapainoisia. Revontulet olivat maltillisempia kuin omissa mielikuvissani (kuvio 4).

Kuvio 4. Tekoälyn luoma kuva luonnosteluvaiheen tueksi

Tekoälyn tuottamat väriharmoniat olivat myös vaisumpia kuin suunnitelmani. Hakusanoihin olisi voinut lisätä colourful tuomaan toisenlaisia vaihtoehtoja. Toisaalta silloin olisi ollut mahdollista saada myös värikkäitä poroja kuviin, mitä en todellakaan toivonut.

Valmiista teoksesta on mahdollista tehdä kuvatiedosto, joka voidaan puolestaan jatkotyöstää digitaalisesti kuten animoida. Tähänkin voi soveltaa tekoälyä, joka voisi tuoda mielenkiintoisia lisälementtejä teokseen. VR-teknologiaa ajatellen olisi kiehtovaa tehdä teoksesta 360-asteinen, virtuaalinen maisema vaikkapa pelin taustaksi. Villan tuoma struktuuri voisi olla mielenkiintoinen efekti aiemmin totuttuun tyyliin.

3 NEULAHUOVUTTAMISEN OMINAISUUDET

Teen taidetekstiiliksi luokiteltavan julkisen taideteoksen ”Pohjoinen kotini”-villamaalauksen neulalla huovuttamalla. Perustan opinnäytetyöni kirjallisiin lähteisiin, asiantuntijahaastatteluihin sekä toiminnallisen osuuden tuomiin empiirisiin tutkimustuloksiin. En tule tutkimaan perinteisen taidekäsityön kulttuurillista merkitystä kuvataiteessa. Opinnäytetyöni päätutkimuskysymys on, miten neulahuovutus toimii julkisena taideteoksena.

Opinnäytetyöni lähtökohtana on villakuidun mekaaninen muokkaus neulan avulla eli neulahuovuttaminen. Toiminnallisen osuuden aikana pohdin käytännönläheisesti neulahuovuttamisen etuja sekä sen lainalaisuuksia kuvan tekemisessä. Lisäksi mietin, mitä etuja neulahuovuttamalla tehty teos tuo julkiseen tilaan ja sopiiko se tekniikkana tämänkaltaiseen toimeksiantoon.

3.1 Asiantuntijoiden mielipiteitä neulahuovuttamisesta

Olen valinnut opinnäytetyöhöni haastateltavaksi käsityöalan ammattilaisia. Kaikki henkilöt ovat alalleen koulutettuja ja tällä hetkellä työssä olevia. Opinnäytetyöni asiantuntijoina haastattelin seuraavia henkilöitä: huovutustaiteilija Elena Bondar, tekstiilityönopeettaja KM Anu Junes-Kähkölä ja käsityönopeettaja Paula Moisala. Kysyin kaikilta asiantuntijoilta samat kysymykset:

1. Mitä etuja neulahuovuttaminen tekniikkana tarjoaa kuvien tekemisessä?
2. Milloin neulahuovuttaminen on tekniikkana järkevä valinta kuvia tehdessä?
1. Miten neulahuovuttaminen sopii tekniikkana julkisen taideteoksen tekemiseen?
2. Mitä etuja neulahuovuttamalla toteutettu teos tuo julkiseen tilaan?

3. Miten tällaiseen perinteiseen käsityötä ja kuvataidetta yhdistävään tekniikkaan voi mielestänne yhdistää tekoälyn ja digitaalisuuden?

Bondar tekee tauluja sekä märkä- että neulahuovuttamalla. Bondar näkee neulahuovutuksessa lukuisia etuja kuvien tekemisessä: ”Huovutus tarjoaa monia etuja taulujen tekemisessä. Se mahdollistaa maalaamisen villalla sekä märkähuovuttamalla, kutsun tätä tekniikkaa ”villa-akvarelliksi”, ja huovuttamalla neulalla. Molemmat näistä menetelmistä mahdollistavat upeiden tulosten saavuttamisen, jotka eivät vain kilpaile perinteisen maalaustaiteen kanssa, vaan tarjoavat myös lisämahdollisuuksia kolmiulotteisten kompositioiden luomiseen. Kummallakin tekniikalla on omat edut. Esimerkiksi neulahuovutuksen avulla voi saavuttaa uskomatonta tarkkuutta piirustuksessa, jopa pienimpien yksityiskohtien osalta. Toisena positiivisena näkökohtana näen sen, että neulahuovutuksen avulla voi piirtää sellaisille pinnoille, jotka eivät sovellu kosteaan peruskäsittelyyn.”

Myös Junes-Kähkölä kehuu villakuidun etuja kuvien tekemisessä: ”Villakuitu on täysin omanlainen maalausmateriaali. Se toimii sekä kuivana että märkänä. Neulahuovutuksessa voi kuvia piirtää ja värittää hyvin tarkasti hyödyntämällä ohuita kuituja ja lukemattomia villansävyjä. Kuvat muotoutuvat neulalla hyvin pikkutarkasti ja tarvittaessa kolmiulotteista neulahuovutusta tehtäessä päälle pystytään tekemään uusia värikerroksia ja alempia voidaan tarvittaessa häivyttää pistelemällä neulalla riittävän syvälle. Tasotyönä tehtävää villamaalausta voidaan jatkaa loputtomasti. Neulahuovuttamalla voidaan tehdä myös tarkkarajaisia tai geometrisia kuvioita. Lopputulokset ovat hyvin erilaisia, sillä villa muotoutuu neulalla erilaisiin kuvioihin tarpeen mukaan.”

Moisala haluaa korostaa villan herkkyyttä materiaalina ja sen kykyä tuoda esille värin valoisuusasteita: ”Herkkyyys – villa on materiaalina luonnostaan pehmeää ja se muodostuu pitkistä kuiduista (merino) tai lyhyemmistä kuitupätkistä. Kuitujen ansiosta siitä saa muodostettua hienoja ja monivivahteisia värien sekoituksia ja ”maalattua” herkkää pintaa. Villamaalauksella saa upeasti kuvattua myös valoa ja varjoa. Herkkyyys on se elementti, joka maalaamisessa kannattaa säilyttää.”

Villalla maalaaminen yhdistää perinteisen käsityötekniikan ja taiteentekemisen. Haastattelemani henkilöt näkevät yhdistelmällä hyvinkin valoisan tulevaisuuden, mihin on mahdollista yhdistää myös digitaalisuutta. Näin asiaa pohtii Bondar: ”Villalla maalaaminen yhdistää perinteisen käsityötaidon ja taiteen luomisen. Näen tässä yhdistelmässä tulevaisuuden, joka korostaa perinteisten taitojen arvoa nykymaailmassa. Mielestäni digitaalisuus voi täydentää tätä yhdistelmää luomalla uusia tapoja ilmaista itseään ja tuoda huovutukseen modernin ulottuvuuden. Henkilökohtaisesti suosin yhdistämistä sen sijaan, että erottelisin menetelmät. Minulle lopputulos on tärkein, ja valitsen käyttämäni tekniikan sen mukaan, mikä parhaiten palvelee tarkoitustani. On vaikea vetää rajaa käsityön ja taiteen välille. Näen tulevaisuuden globaalina ja eri tekniikoiden sekoituksena. Digitalisaatio koskettaa meitä kaikkia nykypäivänä, myös huovutuksen osalta. Esimerkiksi olen jo useiden vuosien ajan järjestänyt online-opetusta huovutuksesta koulussani, ja se on osoittautunut erittäin menestyksekkääksi. Tämän avulla voin yhdistää oppilaita eri maista ja kaupungeista oppimaan huovutustaitoja yksityiskohtaisessa ympäristössä.”

Junes-Kähkölä tietää neulahuovuttamisen lähtökohdat ja uskoo tekniikkaan taiteen tekemisessä myös tulevaisuudessa: ”Digitaalisuuden voi ehdottomasti yhdistää tähän tekniikkaan. Villalla maalaaminen on mielestäni enemmän taiteen tekemistä kuin perinteistä käsityötä. Neulahuovutusta on käytetty alunperin pinnan tekemiseen teollisella neulahuovutuslaitteella. Aluksi neulattiin isoja pintoja, jolloin saatiin esihuovutettua villakangasta märkähuovutukseen. Kun laitteesta keksittiin ottaa irti yksittäinen neula se mahdollisti neulan käyttämisen kolmiulotteisten töiden muotoiluun sekä kuvien tekemiseen. Mielestäni kuvien suunnittelu kuvankäsittelyohjelmalla on jo nyt paljon käytettyä.”

Moisala puolestaan näkee neulahuovuttamisen kasvavana trendinä ja tärkeänä työllistäjänä kotimaassa. Hän haluaa korostaa myös alan vaikuttajaa, huovutustaiteilija Elena Bondairin tärkeää roolia villan ”uudessa tulemisessa” taiteen- ja käsityöiden tekijöiden materiaalina: ”Ehkä näenkin villalla maalaamisen enemmän taiteellisena käsityönä. Villalla työskentelemisen suosio menee aikasykleittäin: välillä se on modikkaampaa, välillä ei. Ennen koronaa aika moni tunnettu villanvalmistaja lopetti huovutusvillan myynnin menekin

vähentymisen myötä. Koronan myötä menekki lähti uuteen kiitoon ja lammastiloja on tainnut syntyä enemmän. Ja sitä myöten eri villatuotteiden tuottaminenkin on lisääntynyt. Ellunhuopa Oy on tehnyt valtavan hienoa työtä villamaalaamisen ja yleensäkin villan työstämisen saralla. Koronan ajoista asti olen seurannut häntä ja hänen upeaa työskentelyään.”

Asiantuntijoiden mukaan neulahuovutuksia on harvemmin nähty julkisissa taideteoksissa. Tekniikkaa on kuitenkin mahdollista käyttää myös julkisissa toimeksiannoissa. Se tarjoaa paljon etuja, mutta myös huonoja puolia varsinkin, kun kyseessä on kookkaampi teos. Bondar korostaakin tekniikan tuomia haasteita ja erityisominaisuuksia, kun puhutaan julkisen taideteoksen tekemisestä: ”Kun suunnitellaan julkista taideteosta, on tärkeää ottaa huomioon valitun tekniikan erityispiirteet. Neulahuovutustekniikka tarjoaa ainutlaatuisia mahdollisuuksia luovuudelle ja ilmaisulle. Tässä tekniikassa jokainen työ on huolellisesti harkittu, mikä tuo teokseen ainutlaatuisen yksityiskohtaisuuden ja syvyyden. Neulahuovutuksen avulla voi luoda herkkiä muotoja ja tekstuuria, jotka ovat hankalia saavuttaa muilla menetelmillä.”

Lisäksi Bondar alleviivaa taiteilijan omaa panosta tällaisen tekniikan valitsemiseen: ”Vaikka työ voi olla aikaavievää ja vaativaa, nämä ominaisuudet tekevät siitä arvostetun taiteenmuodon. Taiteilijan kärsivällisyys ja omistautuminen tähän prosessiin näkyvät lopputuloksessa. Lisäksi neulahuovutustekniikka mahdollistaa tarkemman kontrollin väreistä ja sävyistä.”

Bondar tunnustaa myös haasteet, kun kyseessä on kookkaampi teos, mutta puoltaa sen etuja kuvien tekemisessä myös julkiselle sektorille: ”Työskentely isojen taideteosten parissa käyttäen ainoastaan neulahuovutustekniikkaa saattaa olla haasteellista useista syistä:

1. Neulahuovuttaminen on aikaa vievä prosessi verrattuna märkähuovutukseen, erityisesti suurissa teoksissa.
2. Tekniikka vaatii tarkkuutta ja kärsivällisyyttä, mikä saattaa tehdä suurten taideteosten luomisesta hitaampaa ja monimutkaisempaa.

Kuitenkin kun neulahuovuttamistekniikkaa käytetään oikein ja taitavasti, se voi tuottaa kestäviä ja vaikuttavia teoksia. Näin ollen se tarjoaa taiteilijoille mahdollisuuden ilmaista monimutkaisia ja hienovaraisia ideoitaan kestäväällä tavalla.”

Junes-Kähkölä haluaa muistuttaa ripustamisen tärkeyttä, kun julkinen taideteos on tehty neulahuovuttamalla: ”Neulahuovutustyö houkuttelee koskettelemaan. Kokemuksesta tiedän kertoa, että kirjaston näyttelyssä ollut suuri ”Puuha-Pete”-työ joutui koville pienten ihailijoiden käsittelyssä. Erityisesti neulahuovutetut kolmiulotteiset ulokkeet eivät kestä käsittelyä. Usein ajatellaan, että neulahuovutetut työt keräävät pölyä mutta ne voi huoltaa tuulettamalla kuten esimerkiksi villaryijytkin. Neulahuovutettu pinta on hahtuvainen, joten se ei kestä myöskään hankausta eli työt täytyy sijoittaa esille niin kuin muutkin taideteokset.”

Moisala löytää neulahuovutetusta julkisesta taideteoksesta useita hyviä puolia: ”Etu on ainakin äänieristävyys - pehmeä materiaali vaimentaa ääntä. Toinen on paloturvallisuus: villan palaminen - syttyy hitaasti eikä pidä tulta yllä. Huolto: Villatuotetta voi tuulettaa”

3.2 Kuvien tekeminen neulahuovuttamalla

Seuraavaksi pohdin käytännönläheisesti neulahuovuttamisen etuja sekä lainalaisuuksia kuvan tekemisessä. Lisäksi mietin, mitä etuja neulahuovuttamalla tehty teos tuo julkiseen tilaan ja sopiiko se tekniikkana tämänkaltaiseen toimeksiantoon.

On myös kiehtovaa pohtia oman teoksen ympäristövaikutuksia sekä siitä mahdollisesti jäävää ekologista kädenjälkeä: ”Julkisen taiteen hankkeissa on syytä ottaa mahdollisimman hyvin huomioon teosten tuottamiseen liittyvät ympäristövaikutukset. Teosten tuottamisessa on hyvä suosia materiaaleja, jotka ovat ympäristöllisesti kestäviä. Julkisen taiteen avulla voidaan toisaalta levittää tehokkaasti tietoa ympäristöasioista, jolloin puhutaan taiteen ja kulttuurin ekologisesta kädenjäljestä” (Turun kaupunki 2021).

Neulahuovuttaminen ei välttämättä tarvitse suurta työtilaa tässäkään tapauksessa, kun koko on 100 cm kertaa 120 cm. Ergonomian kannalta työskentely olisi ihanteellisinta seisten, siksi parhain vaihtoehto olisi säädeltävissä oleva työtaso tai pöytä. Istuen tapahtuvaa työskentelyä varten olisi satulatuoli ergonomian kannalta paras vaihtoehto.

Työympäristö on siis helposti järjestettävissä ja villoille tulisi olla ilmava säilytyspaikka työpisteen läheltä. Neulat olisi hyvä säilyttää omassa paikassaan turvallisuuden takia. Ohuet huovutusneulat myös taipuvat helposti käyttökelvottomiksi, joten ne tulisi säilyttää järkevässä omassa kotelossaan, kun niitä ei käytetä.

Neulahuovuttamisen eduksi voidaan siis lukea, että sitä on helppo tehdä pienemmässäkin tilassa. Siitä ei myöskään aiheudu meluhaittaa eikä mainittavaa haastetta siisteyden kannalta. Lisäksi eduksi voidaan lukea tekniikan edullisuus. Välineet ovat varsin huokeita ja niitä on mahdollista ostaa käytettyinäkin. Välineiden saatavuus on myös helppo. Huovutustarvikkeita on mahdollista löytää lähes kaikista suurimmista marketeista, askarteluliikkeistä sekä verkkokaupoista. (Harris 2012.)

Pidän neulahuovuttamista myös ekologisena tekniikkana. Villoja on mahdollista käyttää uudelleen ja teokset on helppo kierrättää ja hävittää. Neulahuovuttamiseen on myös mahdollista käyttää mitä tahansa eläinten villoja, jotka muuten heitettäisiin roskakoriin. Varsinkin eläinten muotokuvia neulottaessa on suuri etu saada käyttää kyseisen mallin villoja kuvan tekemiseen. Ekologista on myös villojen värjäys, kun se tehdään kasviväreillä.

Kun mietitään neulahuovuttamisen lainalaisuuksia julkisen taideteoksen tekemisessä, herää kaksi kysymystä: aikataulu ja teoksen suojaaminen. Neulahuovuttaminen on hyvin hidasta ja se tulisi ottaa ensimmäisenä huomioon aikataulua ja hintaa mietittäessä. Teoksen koosta riippuen tulisi aikaa varata ainakin tuplaten vaikkapa akryylimaalein toteutettavaan teokseen verrattuna. Koska kyseessä on erikoistekniikka, mikä yhdistää perinteisen käsityön sekä taiteen tekemisen, pitäisi se näkyä myös teoksen hinnassa.

Toinen kysymys koskee teoksen suojaamista. Vaikka valmis teos silitetään ja höyrytetään tiiviiksi, on se arempi kosketeltaessa kuin esimerkiksi akryylimaalaukset. Villamaalaus on myös kolmiulotteisena ja pehmeänä teoksena mielestäni houkuttelevampi kosketuksille. Villamaalaukset ei kuitenkaan kannata kehystää lasin taakse, sillä silloin mielestäni tekniikan erikoisuus ja teoksen kolmiulotteisuus katoaa. Villojen olisi hyvä myös saada ”hengittää” eli olla ilmastavasti ilman mitään peittoa. Teoksen suojaamiseen kannattaa viimeistelyvaiheessa käyttää tekstiilisuojausihketta. Suojaamisen voi huomioda myös ripustusvaiheessa. Sen voi ripustaa sellaiseen paikkaan, missä sitä on hankala päästä koskemaan. Kun on kyse julkisesta taideteoksesta tai esimerkiksi taidenäyttelystä, voi villamaalauksen oheen ripustaa kieltokyltin koskemisesta.

Ilmaston ja ympäristöön vaikuttavat tekijät otetaan huomioon ostoksia tehtäessä yhä useammin ja niitä pidetään tärkeinä kriteereinä. Kestävää kuluttamista ajatellen villa on erinomainen valinta. Hyviä, vastuullisia valintoja ei ole aina helppo tehdä, mutta myös seinätekstiilien suhteen villa on hyvä valinta. Villalla on paljon hyviä ominaisuuksia, ja se sopii melkein mihin vain. Villaa vain tuuletetaan eikä pestä, sillä villa on luonnostaan rasvaista, jonka takia se sietää kosteutta hyvin paljon. Villakuitu on itsepuhdistuvaa eikä sitä suositella pestäväksi usein, koska hellävarainenkin pesu vie kuidun luonnollista rasvaa. Talvella, kovalla pakkasella villatekstiilit kannattaa viedä ulos tuulettumaan. Jos kuitenkin päädytään pesemään villatekstiiliä, käy siihen käsinpesu ja tulee käyttää vain villalle tarkoitettua pesuainetta. (Nousiainen 2023.)

4 ”POHJOINEN KOTINI” TEOKSEN TYÖVAIHEET

Opinnäytetyöni toiminnallisessa osuudessa valmistan akustisen taideteoksen, jonka kuvittamiseen käytän neulahuovuttamista. Teos on tilaustyö oululaiseen lounasravintolaan nimeltä Iskontupa. Sovimme ravintolayrittäjä Esa Peltoniemen kanssa teoksen kooksi 120 cm kertaa 100 cm ja teemaksi ”Pohjoinen kotini”. Yhteisissä keskusteluissa löysimme nopeasti yhteisen sävelen sekä teemasta että tekniikasta: ”Olin täysin avoimin mielin työn aiheesta ja toteutuksesta. Kun kuvataiteilija Saija Kannisto-Junka kertoi oman visionsa, niin pääsin saman tien mukaan ajatukseen. Huovutettu villatyö ja aiheena pohjoinen ja luonto, niin olin enemmän kuin iloinen hänen suunnitelmastaan. Äitini on kotoisin pohjoisesta ja hänen veljen vaimonsa on tehnyt huovuttamalla käsitöitä ja taidetta jo vuosikymmeniä, joten tekniikka oli minulle jo ennestään tuttu”, Peltoniemi kertoo.

Akustisen teoksen on tarkoitus pehmentää ravintolan äänimaailmaa sekä lisätä viihtyisyyttä. Sävy maailman suunnittelimme yhdessä tasapainottamaan ravintolan sisustusta. Värikkäät villat tulevat parhaiten esille mustalla pohjalla.

Aloitan teoksen valmistamisen leikkaamalla akustiikkahuovasta oikeankokoisen palan, jonka silitän höyrysilitysraudalla. Kiinnitän huovan nuppineulojen avulla samankokoiseen vaahtomuovinpalaan. Akustiikkahuovan olen tilannut rakennusliikkeen verkkokaupasta ja vaahtomuovin ostin oululaisesta kangaskaupasta.

Vaahtomuovi toimii oivallisena alustana neulomiselle ja on tärkeää, että se on suurin piirtein samankokoinen teospohjan kanssa. Nuppineulojen avulla varmistan, ettei pohja pääse liikkumaan missään työvaiheessa.

Tämän jälkeen luonnostelen huopaan valkoliidulla neulottavan kuvan. Hyödynnän luonnostelussa kaikkea oppimaani piirustus-maalaus kursseilla. Kiinnitän huomiota mittasuhteisiin ja perspektiiveihin. Yritän tehdä mahdollisimman valmista, ettei neulomisvaiheessa tarvitsisi enää hirveästi miettiä linjoja.

Käytän neulomiseen kolmea erikokoista huovutusneulaa. Pisintä ja paksuinta käytän laajempiin pintoihin sekä pienintä ja sirointa yksityiskohtiin. Sävyjä tulee

olemaan kymmeniä. Erivärisiä villoja olen hankkinut askarteluliikkeistä sekä kirpputoreilta. Kaikki villat ovat valmiiksi värjättyjä. Suurin osa villoista on lyhytkuituisia, mutta poron sarviin, revontuliin ja taivaanrantaan käytän pikäkuituista alpakkaa. Sillä saan helposti luotua toivottua, yhtenäistä ja siroa linjaa.

Itse neulomiseen kuluu yli kaksi kuukautta. Neulon elementin kerrallaan ja palaan lopuksi yksityiskohtiin. Teoksen pääpaino on porossa ja revontulissa. Otan poron anatomiaan mallia tekoälyn tuottamista kuvista ja netistä löytyvistä valokuvista. Valitsen aina muoviselle tarjottimelle tarvittavat sävyt kerrallaan, joita sitten sekoitan keskenään tai neulon päällekkäin. Toimin samoin myös kun maalaan akryyli-tai öljymaaleilla. Villallakin maalatessa aikaa säästyy, kun kaikki tarvittava on valmiiksi mietitty ja käden ulottuvilla. Porossa haastavinta ovat mittasuhteet. Haluan että sarvet ja pää ovat tasapainossa toisiinsa nähden. Myös korva tuottaa ongelmia. Ne ovet poroilla yllättävän pienet ja erikoisessa kohdassa sarvien ja pään välissä. Myös korvalehden pyöreä ja hieman sisäänpäin kääntynyt muoto on haastava neulottava.

Poron turkkiin ja sarviin sovellan maalaustaiteen sääntöjä koskien vaalean ihmisen ihoa (kuvio 5). Neulon pohjalle rohkeasti vihreän ja sinisen vivahteita, tuomaan syvyyttä ja luonnollisuutta varjoihin. Itse turkkiin neulon neljää eri ruskean sävyä sekoittaen. Valokohdat korostan valkoisella villalla. Poron sieraimen ja suun asennolla on valtava vaikutus lopputulokseen ja teoksen kokonaisilmeeseen. Haluan porosta hieman taianomaisen, kuitenkin tyytyväisen, mutta suhteellisen neutraalin.

Kuvio 5. Villalla maalatussa poron turkissa on käytetty lukuisia sävyjä

Sieraimen asentoa ja kokoa muuttelemalla ilme muuttuu rajusti, samoin kuin suupieltä muokattaessa. Poron silmään käytän myös paljon aikaa. Haluan siitä mahdollisimman elävän ja ystävällisen näköisen. Silmässäkin käytän piirustusopin sääntöjä valon paikoista, luomen koosta ja iiriksen sijainnista.

Päästessäni revontuliin, joudun hieman hillitsemään värien käyttöä. Vaikka teoksesta ei tarvitse tulla realistinen, pitäisi taivaalla loimottavien revontulien saada joku sävyharmonia ja mahdollisimman liikkuva muoto. Lisää liikettä saan neulomalla valkoisia, erikokoisia tähtiä, jotka tuovat teokseen myös lisää pohjoisen kylmyyden tuntua (kuvio 6).

Kuvio 6. Kokonaisuus saa olla värikäs, eikä niin realistinen

Suo saa olla värikäs matto, jossa on paljon pieniä yksityiskohtia. Huovuttelen sinne erikseen erikokoisia karpaloita. Sekoitan karpaloihin kaikkiaan kolmea erisävyistä punaista tuomaan eloisuutta ja luonnollisuutta. Edessä olevat suokasvit törröttävät puoliksi jäätyneinä ja tuovat hauskaa rytmiä teoksen alalaitaan. Taivaanrantaan häipyvä vaalea usva voi johtua yhtäkkisestä kylmyydestä tai olla saapuva lumisade. Halusin neuloa taivaanrannan kokonaan valkoisella villalla, korostamaan perspektiiviä ja tuomaan lisää kontrastia muuten värikkääseen teokseen.

Kun olen neulonut villat tarpeeksi tiheään, irrotan huopa-alustan varovasti vaahtomuovialustasta. Irrottaminen täytyy tehdän kärsivällisesti ja hitaasti, etteivät kuidut repeä. Teoksen kuvio on piirtynyt himmeästi myös toiselle puolelle.

Silitän ja höyrytän neulahuovutuksen ja laitan tasaiselle pinnalle kuivumaan. Seuraavina päivinä käsittelen teoksen kauttaaltaan kaikkiaan kolmeen kertaan suihkutettavalla tekstiilisuojaalla, jonka olen ostanut paikallisesta pesulasta. Tekstiilisuoja on tehokas suoja kastumista ja likaantumista vastaan, eikä se vaikuta teoksen väreihin. Suihke on voimakkaan tuoksuista ja käytän maskia hengitysteitteni suojaamiseen. Suihkutan tekstiilisuojan työtiloissani aina päivän päätteeksi, jolloin kaikki höyryt ja tuoksut ehtivät haihtua ketään häiritsemättä, aamuun mennessä.

Lopuksi pingotan valmiin teoksen kiilapuille, jotka olen ostanut taideliikkeestä (kuvio 7). Ne ovat kooltaan 100 cm kertaa 120 cm, jotka sovimme teoksen mitoiksi. Kiinnitän huovan kiilapuille teollisuusnitojan avulla.

Kuvio 7. Valmis villamaalaus kiinnitetään kiilapuille teollisuusnitojalla

Aloitan kiinnittämisen kulmasta, mistä etenen vastakkaiseen kulmaan. Kun kiinnitän huovan kulmista ristikkäin, varmistan kuvan tasaisen kiinnittymisen. Mikäli kiinnittäisin huopaa järjestyksessä kulmalta toiselle, olisi vaarassa että viimeiseen nurkkaan tultaessa kangasta olisi kertynyt liikaakin ja kuva menisi helposti vinoon.

Signeeraan työn vasta tässä vaiheessa, jotta signeeraus tulee varmasti oikeaan kohtaan teoksen alalaitaan. Käytän signeeraamiseen ohuinta neulaa ja sammalen vihreää villaa. Pyörittelen aluksi lyhytkuituista villaa sormien välissä pidemmiksi pötköiksi, jonka jälkeen se on helpompi neuloa kirjaimiksi.

Viimeiseksi kiinnitän rautalangan helpottamaan ripustamista. Mittaan tarkasti silmuruuvien kohdat vastakkaisille puolille kiilapuihin. Ruuvaan silmuruuvit noin puoleen väliin kiilapuita, joiden väliin pingotan vahvan rautalangan.

Lopuksi mietimme yhdessä Esa Peltonimen kanssa teoskyltin mallia. Haluan tehdä teoskyltistä erikoisemman verrattuna tavallisiin tulostettuihin lappuihin. Koska kyseessä on tilaustyönä tehty teos, joka tulee jäämään julkisen tilan

seinälle, koen että kyltti saisi olla arvokkaamman näköinen ja käsin työstetty. Päädyn tilaamaan puusepältä palan puuta, johon polttokaiverran oman nimeni, teoksen nimen ja vuosiluvun. Polttokaiverrustyökalujen lisäksi käytän kyltin muokkaamiseen pientä kaasupoltinta. Vahvistan ja varjostan vielä polttokaiverrettuja kirjaimia mustalla akryylimaalilla ja kultaisella metallimaalilla. Mielestäni tällainen teoskyltti sopii parhaiten taidekäsityön yhteyteen.

5 TULOKSIEN ESITTELY

Muutaman kuukauden kuluttua pääsemme vihdoin ripustamaan ”Pohjoinen kotini” villamaalauksen lounasravintola Iskontupa seinälle. Mittaamme kohdan tarkasti ja pyrimme ripustamaan teoksen tarpeeksi korkealle, että se saisi olla mahdollisimman suojassa mahdollisilta roiskeilta ja kosketuksilta. Mietimme kohtaa myös kalusteiden kannalta. Ripustamme teoksen tarpeeksi keskelle, jotta sen kohdalle saa tasapainoisesti koottua ruokailuryhmiä.

Seinä on maalattua kipsilevyä, johon olen ostanut siihen soveltuvan ripustuskoukun. Kiinnitämme puisen teoskyltin teoksen vasemman alalaidan lähetyville. Siitä käy ilmi teoksen nimi, kuvataiteilijan nimi, tekniikka ja valmistumisvuosi. Teoskyltti kiinnitetään seinään kipsilevyruuveilla.

Kerromme teoksen ripustamisesta laajasti eri medioissa ja somekanavilla sekä kuvin että videoin. Meillä on helppo markkinoida toinen toistamme asian yhteydessä.

Kuukauden päästä ripustamisesta, haastattelen Esa Peltoniemeä teoksen saamasta palautteesta:

”Kaikkinensa olen täysin tyytyväinen työn lopputulokseen ja yhteistyöhömmä, joka sujui alusta asti ongelmitta ja hyvässä yhteisymmärryksessä. Asiakkailta on tullut pelkästään positiivista palautetta ja ihailevia kommentteja. Monelle tulee yllätyksenä, kun he menevät katsomaan teosta lähempää, että se on huovuttamalla tehty”, Peltoniemi kertoo. Tietysti minua kiinnostaa, mitä hän itse on teoksesta pitänyt ja sopiiko hänen mielestään tällainen tekniikka julkisiin taideteoksiin. ”Teoksen lopputulokseen olen enemmän kuin tyytyväinen. Taulu nappaa samantien huomion, kun ravintolasaliin tulee sisälle”, Peltoniemi kertoo. Materiaalina villa toimii ihan loistavasti isossa avoimessa tilassa, ikään kuin akustiikkalevynä ja vähentää tehokkaasti kaikua tilassa. ”Mielestäni vastaavanlainen villateos sopii erinomaisesti julkisiin tiloihin. Esimerkkinä juuri oma lounasravintolani. Toivottavasti vastaavia töitä ilmestyy jatkossa enemmänkin julkisen ihailun kohteeksi”, Peltoniemi toivoo vielä lopuksi.

6 POHDINTA

Opinnäytetyöni toiminnallisessa osuudessa valmistin ”Pohjoinen kotini” -nimisen akustisen taideteoksen, jonka kuvittamiseen käytin neulahuovuttamista. Teos oli Tupayhtiöt Oy:n ravintoloitsija Esa Peltoniemen tilaama toimeksianto oululaiseen lounasravintolaan nimeltä Iskontupa. Toimeksiannon tarkoitus oli tuoda vasta avattuun ravintolaan viihtyisyyttä sekä toimia akustisena elementtinä ja se suoriutui molemmista tehtävistä kiitettävästi.

Opinnäytetyöni toi esiin useita etuja, mitä neulahuovuttamalla tehty teos toi julkiseen tilaan ja sopiko se tekniikkana tämänkaltaiseen toimeksiantoon. Tällaisiksi voidaan lukea paloturvallisuus, akustisuus ja ekologisuus. Pohdin myös, mitä tulee ottaa huomioon ripustusvaiheessa, kun teoksessa on käytetty edellä mainittua tekniikkaa. Oli selvää että ripustuskorkeus tulee olla korkeampi kosketusvaaran vuoksi. Neulahuovutettu taideteos vaatii ylläpidolta vain tuulettamista sillä villa puhdistaa itse itsensä. Huoltotoimenpiteiksi voidaan mainita tuulettamisen lisäksi villojen neulonta tarvittaessa.

Tekijälle tekniikka on aikaa vievä, mutta siisti ja hiljainen toteuttaa. Tämänkaltaisesta toimeksiannosta voi pyytää suurempaa korvausta sen työläyden takia. Tällä hetkellä tekniikalla on suuri markkina-arvo, sillä se on varsin vähän käytetty julkisissa taideteoksissa. Tuloksia voidaan hyödyntää, kun pohditaan tekniikan valintaa julkisen taideteoksen toteuttamiseen.

Opinnäytetyöni on ollut opettavainen ja onnistunut projekti. Haastattelujen ja oman empiirisen tutkimukseni pohjalta olen löytänyt lukuisia asioita, kun pohditaan neulahuovuttamisen etuja kuvien tekemisessä tai neulahuovutusta julkisena taideteoksena. Kirjallista ja konkreettista materiaalia on ollut saatavilla todella vähän. Tämä on tietysti vaikeuttanut kirjallisen osuuden tekoa, mutta olen toisaalta ollut innoissani eräänlaisen pioneeri-työn tekemisestä. Asiantuntija-apua olen saanut kiitettävästi ja löytänyt kuitenkin aiheesta kiinnostavia verkkoartikkeleita.

Neulahuovuttamisen eduiksi kuvien tekemisessä voidaan edelleen lukea edullisuus ja ekologisuus. Vaikka käytössäni on tilava työhuone, olisi neulahuovutuksen voinut tehdä kotioloissakin. Se on työtapana siisti ja hiljainen.

Lisäksi opinnäytetyöni asiantuntija-haastattelut nostivat esille uusia, tekniikkaa puoltavia seikkoja. Tärkeimpänä kohosi villan erityispiirre sillä maalattaessa, sen herkkyyys ja moniulotteisuus. Villan avulla erilaisten kolmiulotteisten kompositioiden luominen on mahdollista. Samoin onnistuu kaikenlaisten muotojen maalaaminen; niin utuisten ja kaarevien kuin viivantarkkojen geometristenkin.

Toiminnallisen osuuden aikana moni asia neulahuovuttamisen eduista kuvien tekemisessä on kirkastunut mielessäni. Tekniikka oli onnistunut valinta toimeksiannon toteuttamiseen ja julkisen taideteoksen tekemiseen. Se on tehnyt koko projektista kaikkia tahoja kiinnostavamman ja lisännyt näin entisestään sen markkina-arvoa.

Kiinnostavaa on ollut myös pohtia eri tekniikoiden yhdistämistä neulahuovuttamiseen. Tekoäly kehittyy koko ajan ja tulee varmasti olemaan pysyvä työkalu kuvataiteen tekemisessä. Olisi myös todella kiinnostavaa nähdä fyysinen teokseni joskus digitaalisen version vieressä. Digitaalinen versio olisi mahdollisesti animoitu ja siinä olisi mukana myös äänitehosteet, kuten susien ulvontaa tunturissa. Näin perinteisestä taidekäsityöstä saisi muokattua audiovisuaalisen taide-elämyksen.

Opinnäytetyöni toiminnallinen osuus oli työläs ja aikaavievä, mutta sitäkin antoisampi. Oli palkitsevaa nähdä, kuinka oma mielikuvitus sai konkreettisen muodon. Teoksesta on tunnistettavissa tyylini ja olen kiitollinen siitä vapaudesta, jonka sain teoksen toteuttamiseen. Musta oli ehdottomasti toimivin taustaväri luomaan riittävästi kontrastia eri elementtien välille.

Nämä teoksen eri elementit ovat mielestäni tasapainossa ja kokonaisuus on harmoninen. Vasemmassa alakulmassa oleva suuri poro saa tarpeeksi vastapainoa värikkäinä roihuavista revontulista oikeassa yläkulmassa. Myöhäissyksyn kylmä suo tuo tarvittavaa virtaviivaisuutta ja ikään kuin kokoaa teoksen. Kolmiulotteisuutta tuo tekniikan lisäksi perspektiivi, mikä on luotu muodoilla ja sävyillä. Teoksen takaosassa ovat kaikkein vaaleimmat ja kylmimmät sävyt, kun taas etuosassa tummat ja lämpimät.

Ripustusvaiheessa tuli huomioida erittisesti korkeus kosketusvaaran vuoksi. Mielestäni panorama-malli oli oikea valinta tällaiseen visioon ja tilaan, johon teos ripustettiin. Vaikka teos tuntui kookkaalta, ravintolatilaa olisi istunut vieläkin suurempi teos. Olen iloinen että ajatteleman akustinen ominaisuus todella toimii eli teos vaimentaa merkittävästi ravintolan korkeimpia ääniä. Äänieristävyyden lisäksi, villan valintaa ravintolaympäristöön ja muihinkin tiloihin, puoltaa sen paloturvallisuus.

Lisäksi oli kiva kuulla, että asiakkaat olivat antaneet ainoastaan positiivista palautetta. Viihtyisyyden lisääminen oli myös tärkeä tavoite, kun alunperin mietimme yhteistyötä. Käytetty tekniikka tuo teokselle selvästi lisäarvoa. Uskon että perinteistä maalausta ei mentäisi yhtä usein tarkastelemaan lähempää.

Uskon myös, että tekemäni toimenpiteet projektin loppupuolella suojaavat villamaalausta tehokkaasti, samoin kuin ripustuskorkeus. Sovimme, että olen tulevaisuudessa käytettävissä, kun teos tuntuu tarvitsevan huoltotoimenpiteitä. Näitä tulevat olemaan kunnollinen puhdistus, teoksen tuulettaminen ja mahdollisesti lisävillojen neulonta.

LÄHTEET

Bondar, E. 2023. Villalla maalaten Huovutuksen taiteellinen käsikirja. Palonurmi: Elena Bondar

Harris, G. 2012. Huovutuksen hurmaa. Värikkäitä huopatoita eri tekniikoilla. Suomentanut: Mirkka Santala. Karkkila: Kustannus-Mäkelä.

Huang, Jackie 2013. Huopahemmot. 20 vastustamattoman hauskaa maskottia neulahuovuttamalla. Suom. Mirja Muurinen. Jyväskylä: Atena. (Englanninkielinen alkuteos 2013).

Kauhajoen seurakunta 2024. Kirkkotekstiilit. Viitattu 15.1.2024
<https://www.kauhajoenseurakunta.fi/kirkko/kirkkotekstiilit>

Museovirasto 2020. Kirkollisten rakennusten hoito ja restaurointi. Toimittajat: Hakli, O. & Heikkilä, E. Punamusta Oy. www.museovirasto.fi

Mäkelä, T. & Lampinen, L. 2012. Neulahuovutus. 2.painos. Suomi: Wsoy.

Nousiainen, Mella 2023. Tuotteet/huopa. Kivitasku, Muurame. Viitattu 14.1.2024
<http://www.kivitasku.com/taidetekstiilit/>

Piikki, E. 2023. Ellun kanat 24.4.2023. Viitattu 15.1.2024.
<https://ellunkanat.fi/nakemys/artikkelit/tekoaly-ohjaa-taiteen-tulevaisuutta/>.

Turun kaupunki 2021. Julkinen taide ja ekologia. Varsinais-Suomen julkisen taiteen ohjelma 19.11.2021. Viitattu 15.1.2024. <https://www.turku.fi/julkinen-taide-ja-ekologia>

Vilo, A. 2005. Julkisten tilojen tekstiilit eivät saa syttyä pienestä liekistä. Turun Sanomat 27.1.2005. Viitattu 14.1.2024. <https://www.ts.fi/uutiset/1074021582>

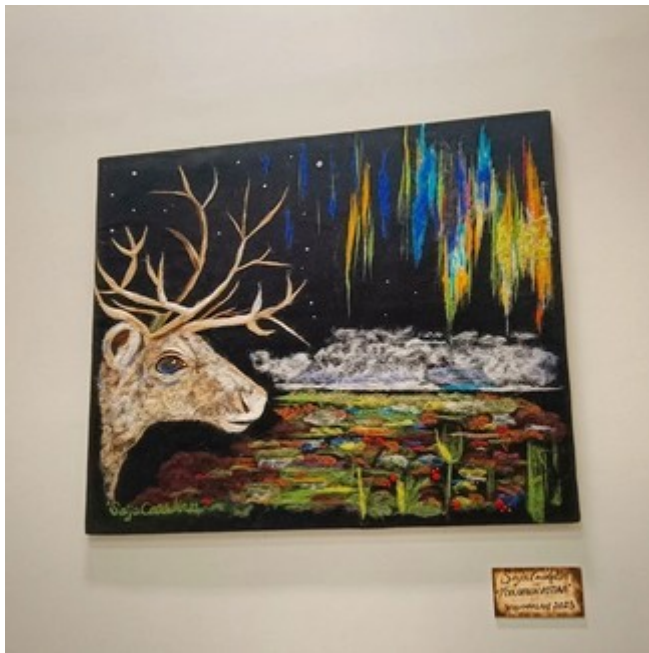
LIITTEET

- Liite 1. Vaihekuva keskeneräisestä työstä
- Liite 2. Valmis akustinen villamaalaus
- Liite 3. Valmis teos ripustettuna
- Liite 4. Ravintolayrittäjä Esa Peltoniemi pitää valmista teosta yhdessä kuvataiteilija Saija Kannisto-Junkan kanssa

Liite 1. Vaihekuva keskeneräisestä työstä

Liite 2. Valmis akustinen villamaalaus

Liite 3. Valmis teos ripustettuna

Liite 4. Ravintolayrittäjä Esa Peltoniemi pitää valmista teosta yhdessä kuvataiteilija Saija Kannisto-Junkan kanssa

